No. 2824 Woensdag 24 Februari 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

De economische toekomst van Curaçao.

De Koloniale Raad heeft in het Voorlopig Verslag over de 1ste Suppletoire begroting **1936 de aandacht eens gevraagd voor de economische toekomst van Curaçao, door speciaal de aandacht van het Bestuur te vragen voor een artikel van Dr. Ir. P. Cohen Henriquez in de Economisch-Statistische Berichten van 30 September 1936 No. 1083, een naschrift van dezelfde schrijver op een artikel, getiteld: „Curaçao en Aruba" van de Heer J. J. Korndorffer in de Economisch-Statistische Berichten van 28 October 1936 No. 1087.**

In dit artikel en naschrift zet de Heer Henriquez op duidelijke en gedegen wijze de economische positie van Curaçao uiteen en wijst, zoals reeds velen vóór hem, op de labiele basis, waarop de welvaart van Curaçao steunt.

Ten einde de mogelijkheden van verdere economische ontwikkeling van Curaçao in industriële of andere richting te onderzoeken suggereert schrijver opname van het gebiedsdeel in het systeem van de Nederlandse Economisch-Technologische Instituten.

Deze leden van de Raad achten het van uitermate groot belang niets onbeproefd te laten om het economische leven op Curaçao een vastere basis te geven, dan dit thans bezit en zij zouden dan ook gaarne vernemen, of het Bestuur kennis heeft genomen van bedoelde artikelen, met de strekking daarvan instemt en stappen wil nemen om tot samenwerking met de Nderlandse Economisch-Technologische Instituten te geraken, ten einde een onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheden tot versterking van de pijlers, waarop het economisch leven van Curaçao rust en vermeerdering van hun aantal.

Curaçao heeft in de geschiedenis zijn up and downs gekend, en de bloeiperioden hingen tot voor 1900 haast uitsluitend af van het buitenland, wanneer door uitgebreide smokkelhandel vooral van leveranties van wapenen, aan strijdende of revolutionnaire partijen grote sommen konden worden verdiend.

Op eigen kracht kon slechts enkele jaren een sluitende begroting verkregen worden door het goud van Aruba, maar ook enkele jaren slechts, waarna hct spoedig weer tot armoede verviel.

Tijdens de oorlog kwam hier in dit gebiedsdeel de olieindustrie zich vestigen, die langzamerhand grotere welvaart bracht en Curaçao zelfs in de crisisjaren tot het enige lichtpunt maakte in de sombere financiële toestand van de Nederlandse gebiedsdelen.

Maar ook deze industrie is weer een bron van welvaart, waarbij Curaçao van de buurtstaten afhankelijk is.

Met Dr. Ir. P. Cohen Henriquez in genoemd artikel hebben anderen reeds herhaalde malen hun zorg uitgesproken en neergeschereven over deze labiele basis, waarop de welvaart van Curaçao steunt.

Ook in de Staten Generaal is herhaalde malen de aandacht hierop gevestigd; maar opmerkelijk was wel dat in de laatste jaren deze zorg scheen te verminderen.

Misschien omdat men geen uitweg zag? Of omdat de olie maar steeds doorging met uitbreidingen?

Daarom vinden we het een wijs beleid van onze Raad om thans daarvoor weer de aandacht te vragen van ons Bestuur.

Onlangs nog is bij de staking in de olievelden, weer immers opnieuw de aandacht gevestigd op het onzekere van onze welvaart.

En de Kamer van Koophandel op Curaçao, waar ook de C.P.I.M. vertegenwoordigd is, wenste bij de oplossing van het brugvraagstuk, inlichtingen van deskundigen of de huidige welvaart van Curaçao, nog langer als 10 jaren duren zou.

Labiel dus is deze welvaartbasis zeker.

Vooreerst om de onzekerheid, hoe lang nog de bronnen in Venezuela en Colombia zullen vloeien? En zullen er dan misschien in de naaste omgeving nog andere bronnen worden aangeboord die profiteren kunnen van de raffinaderijen op Curaçao en Aruba?

Het zijn vragen, waarop de beste geologen het antwoord schuldig blijven.

Zekerheid is daaromtrent niet.

Onzekerheid is er ook omtrent de politieke ontwikkeling in onze nabuurstaten in 't bijzonder omtrent de olieconcessies.

Van een land als Rusland hebben de oliemaatschappijen indertijd ondervonden, dat er met één streep een eind gemaakt werd aan alle gegeven en gedane concessies.

En vernamen we deze week nog niet uit de radio, dat er in Mexico een nieuwe wet gemaakt zal worden, waarbij de gehele olie-exploitatie staatsbedrijf zal worden en alle bestaande concessies bij hun expiratie aan dit nieuwe staatsbedrijf zullen vervallen.

De voortdurende uitbreidingen der oliemaatschappijen mogen ons geen vertrouwen geven, daar we weten hoe binnen enkele jaren alle nieuwbouw en uitbreiding door deze maatschappijen afgeschreven worden.

Het is een grote verdienste van Dr. Ir. P. Cohen Henriquez, dat hij in de laatste jaren herhaaldelijk de aandacht heeft gevestigd op deze labiele welvaart, maar ook verschillende malen de middelen heeft aangewezen om tot een zekerder welvaart te geraken.

We willen hier wijzen op het artikel wat hij in Maart 1935 geschreven heeft in de West Indische Gids: „Is er groter bloei van West-Indië mogelijk?"

Tegenover de plantenteelt als brenger van economische verbetering staat de Hr. Henriquez, zeer terecht, zeer pessimistisch, om de eenvoudige reden, dat de natuur Curaçao nu eenmaal datgene onthoudt, wat voor de plant een eerste levensvereiste is.

Maar volgens zijn mening is Curaçao uiterst centraal gelegen met schitterende buitenlandse communicatiemiddelen en een buitengewoon goed klimaat, voorbestemd voor een industrie welke tropische grondstoffen verwerkt.

En onder de mogelijkheden noemt hij dan een zoutindustrie, waarbij uit het hier gewonnen zout, soda, natronloog, zoutzuur enz. geproduceerd zouden kunnen worden, welke producten een behoorlijke kans maken in Zuid-Amerika een goed afzetgebied te vinden.

Hij noemde verder de bereiding uit geimporteerde vruchten, van aetherische olien, essences, limonaden, pectine enz. De bewerking van ruwe phosfaat tot superphosfaat.

We zouden er nog bij kunnen noemen het conserveren en bewerken van vis.

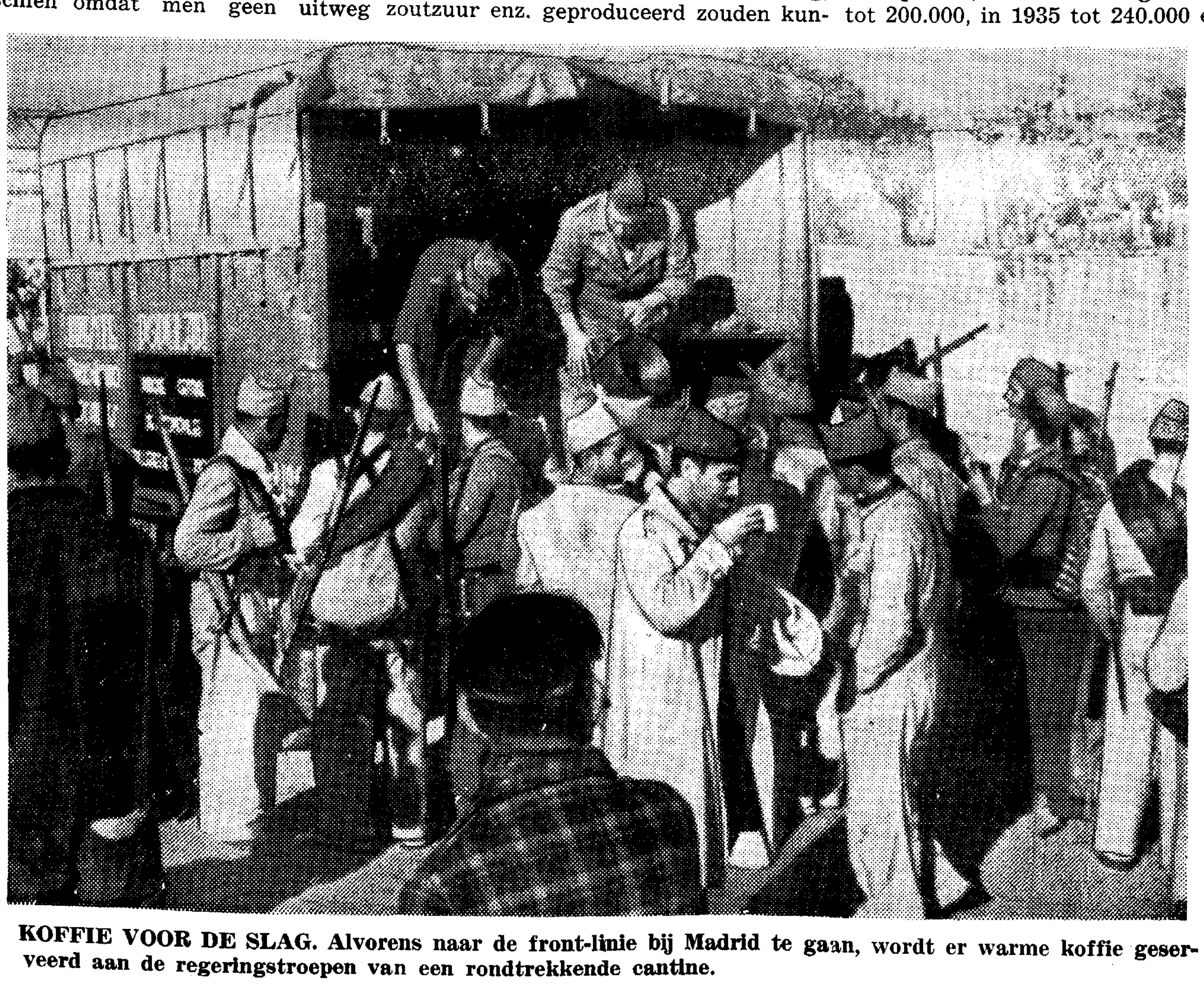
Het is maar een vraag, wie de durf, de ondernemingsgeest, de kennis en het kapitaal heeft deze industrieeën aan te pakken.

Maar wellicht kan hierbij geholpen worden door de opname van het gebiedsdeel Curaçao in het systeem van de Nederlandse Economisch-Technologische instituten.

We geloven niet dat ons Bestuur niet bereid zal zijn, al het mogelijke te beproeven, **om onze labiele welvaart een** weinig te versterken en voor de toekomst te verzekeren.

Integendeel telkens is van uit de Kamers daarvoor de aandacht gevraagd.

We hopen echter ook dat het daarin slagen moge tot zegen van dit gebiedsdeel.

KOFFIE VOOR DE SLAG. Alvorens naar de front-linie bij Madrid te gaan, wordt er warme koffie geserveerd aan de regeringstroepen van een rondtrekkende cantine.

De vooruitgang van het Communisme in Frankrijk 1936.

Frankrijk in de macht van het Volksfront — het Volksfront in de macht van Moskou. Wat men in het begin van 1936 vreesde, is in de loop van het jaar werkelijkheid geworden. Met de komst van 'n Volksfrontregering heeft het communisme in Frankrijk een nieuw machtsmiddel gekregen. En het communisme heeft er handig gebruik van gemaakt!

„Leest en maakt propaganda voor L'Humanité", het centraal orgaan van de communistische partij. Hèt nieuwsblad voor het Franse volk!"

Aldus begint het Jaarboek voor 1937, een uitgave van het communistische blad „L'Humanité", waarin de belangrijkste gegevens over de ontwikkeling van het communisme in Frankrijk zijn opgenomen, die eveneens een duidelijk overzicht geven van de enorme communistische propaganda, die over het hoofd van de „oudste dochter der Kerk" is uitgestort.

Uit deze gegevens blijkt, dat het communisme zich over geheel Frankrijk heeft verspreid, en dat zowel de dorpen als de grotere steden de weg naar Moskou zijn opgegaan. De communistische partij telt in Frankrijk 36 districts-secretariaten, van waaruit de communistische propaganda wordt geleid. De „Confédération Générale du Travail" is een officiële communistische instelling en het Jaarboek van de Humanité somt de vakverenigingen op, die bij haar als onderafdelingen zijn aangesloten. Het ledenaantal van deze C. G. T. is in 1936 enorm gestegen en haar invloed is in bijna alle bedrijven zo groot geworden, dat de president van de C. G. T., Leon Jounaux, als de machtigste man van Frankrijk wordt beschouwd. In Maart 1936 telden de vakverenigingen één millioen leden. In Juni was dit aantal tot 1.200.000 en op 1 September zelfs tot 5 millioen gestegen. De menigvuldige stakingen hebben tot deze enorme stijging van het ledenaantal niet weinig toe bijgedragen en de pers van het Volksfront heeft de arbeiders voortdurend aangespoord, om zich machtig te maken in de C. G. T.

Het dagblad „L'Humanité" staat aan de spits van de communistische propaganda, die met geld uit Moskou gesteund wordt. Fier wijst het Jaarboek op de successen van het Volksfront, vooral inzake het Frans-Russische pact van wederzijdse hulp en op het grote lezersaantal van L'Humanité". In 1933 verscheen dit blad in een oplage van 160.000 exemplaren; in 1934 steeg dit aantal tot 200.000, in 1935 tot 240.000 en in de eerste zes maanden van 1936 tot 380.000. Ook de tweede helft van 1936 is een succes geworden voor de steeds stijgende oplage van L'Humanité", maar de juiste gegevens waren bij het ter perse gaan van het Jaarboek, nog niet verstrekt. Bij sommige gebeurtenissen moest de Humanité, het lijfblad van de communistische partij, honderduizenden exemplaren meer drukken, om aan alle aanvragen te kunnen voldoen. Zo verscheen het blad op 14 Juli 1936, de dag waarop de bestorming van de Bastille in 1789 herdacht wordt, in een oplage van 541.000 exemplaren. De communistische pers beïnvloedt het gehele land, want „L'Humanité is niet haar enige orgaan. De communisten hebben in Frankrijk 39 dagbladen en 23 periodieken tot hun beschikking. Duidelijk komt de macht van de communistische pers tot uiting bij de verkiezingen, die tussen de jaren 1932 en 1936 gehouden zijn. In 1932 behaalden de communisten 784.036 stemmen, in 1936 gehouden zijn.
stemmen, in 1936 echter reeds 1.495.503 stemmen, zodat zij 72 zetels verkregen. **In de vier laatste jaren is het aantal communisten te Parijs bijna verdubbeld** (92.254—162.201).

Het jaarboek geeft vervolgens een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen van 't afgelopen jaar. In Januari werd Romain Rolland feestelijk te Moskou ontvangen. In het Parijse Sportpaleis werd door de communistische partij een grote vergadering gehouden, waarop Thoréz, Cachin en Gitton een redevoering hielden. Op 22 Januari viel het ministerie Laval „onder de druk en door de tegenstand van het Franse volk". De communisten vierden de 13e verjaardag van de dood van Lenin. In Febr. behaalden de Spaanse volksfronters een beslissende overwinning bij de verkiezingen. In Maart hielden de vakverenigingen een grote meeting te Toulouse. In dezelfde maand „bedreven de Fascisten een verschrikkelijke misdaad tegen Europa". Duitsland schond het verdrag van Locarno en de Duitse troepen trokken het Rijnland binnen. Een foto met marcherende troepen staat hier afgebeeld met het onderschrift „Le Fascisme c'est la guerre" (Fascisme betekent oorlog). In April hielden de Franse communisten een meeting te Verdun, om „hun vredeswil te betuigen". Mei bracht de overwinning van het Franse volksfront met de regering Blum. In Juli braken overal stakingen uit, de gebouwen werden bezet en in de meeste bedrijven stond het werk stil. Op 14 Juli, de herdenkingsdag van de bestorming der Bastille, werden in het gehele land grote feesten gevierd. In Augustus vroeg Spanje de aandacht. De Spaanse rode soldaten en de „heldhaftige militietroepen" worden door Frankrijk gesteund. Verschillende malen wordt La Passionaria afgebeeld, die ook te Parijs verschillende redevoeringen hield. In September werd te Brussel het „Internationale Vredescongres" gehouden, waarop „vrienden van de vrede" uit alle landen der wereld waren samengekomen. In de laatste maanden van het jaar heeft de idee van een Volksfront in vele landen veld gewonnen. Ziedaar het jaar-overzicht, van communistisch standpunt bezien.

En al deze ideeën worden weer door het land verspreid door de communistische pers. Een sombere toekomst wacht Frankrijk. Want nog steeds groeit de propaganda en de geldmiddelen schijnen onuitputtelijk te zijn.

En wat zal het gevolg zijn, wanneer straks grote troepen onverzoenlijke bolsjewisten, die zich nu nog in Catalonië staande houden, een veilige schuilplaats gaan zoeken aan deze zijde van de Pyreneeën?

Zullen zij de heersende verwarring niet groter maken en zullen zij zich voor hun nederlaag in Spanje niet juist in Frankrijk gaan wreken op de Kerk, **die bijna machteloos staat tegenover de drang van de bolsjewistische propaganda?**

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Zaterdag is de blokkade van de noninterventie commissie in werking getreden, niet zonder een week van moeilijkheden. Maar nog zijn alle moeilijkheden niet uit de weg geruimd. Rusland wil niet met zijn schepen patrouilleren in de golf van Biscaje, daar deze te stormachtig is en de Zuidkust willen de andere mogendheden niet geven, daar men bang is voor communistische propaganda in Marokko.

Portugal heeft na veel tegenstribbelen een controle op de Spaanse grens toegestaan, maar over het aantal Engelse officieren wat daar gestationneerd zal worden, is men het nog niet eens.

De laatste dagen heeft de non-interventiecommissie nog drukke conferenties gehad; en het zal nog wel zo enige tijd duren. Want een moeilijkheid blijft ook nog wat men zal moeten doen, wanneer er nu een schip met contrabande wordt aangetroffen. Zelfs schijnen de controlerende oorlogsschepen al heel weinig te kunnen doen daar juridisch hun positie zeer zwak is.

Alle landen, ook Rusland, hebben tevens dezer dagen een wet uitgevaardigd voor het verbod van zich te begeven naar Spanje of een der Spaanse koloniaalgebieden.

Welke de effecten zijn, zullen we moeten afwachten.

In Spanje zelf blijft men zwaar aan het vechten en in de laatste weken is de activiteit weer opgeleefd. Ook de Basken, de katholieke Basken, hebben in de laatste dagen ernstige aanvallen gedaan op het nationalistische Oviedofront en met succes; ook in de omgeving van Madrid schijnt de strijd hevig te zijn. Aan het Malagafront hoort men van weinig successen en intussen blijven de Nationlisten op geregelde tijden de havens der Roden bombarderen.

Van belang is nog dat de Sovjet-gezant Rosenberg die actief deelnam aan de politieke ontwikkeling van communistisch Spanje is teruggeroepen, omdat men ontevreden zou zijn over de loop der gebeurtenissen.

von Neurath.

Veel aandacht trekt het bezoek van **de Duitse Minister van Buitenlandse Zaken von Neurath te Wenen. Een week geleden heeft Goering in een redevoering zich erg gekant tegen een mogelijk herstel van de Habsburgers, waarop de** Oostenrijkse kanselier Schussnigg onmiddellijk heeft geantwoord in een rede, dat alleen Oostenrijk zal beslissen of er **een volksreferendum in zake deze zal gehouden worden; maar ook dat Oostenrijk op dit gebied geen experimenten doen zal. We hebben zo'n idee dat Goering wel wat te loslippig is geweest en nu von Neurath de zaken in Oostenrijk zal moeten opknappen. Te meer zijn we hierin nog versterkt om de wijze van berichtgeving in de Duitse radio, waar de aankomst in Wenen wordt medegedeeld als**

Schussnigg.

een overwinning en een triumf van het Nationaal Socialisme. In geen enkele stad in Duitsland had von Neurath meer Hitlergroeten kunnen ontvangen en meer Horst-Wessel liederen kunnen horen.

Göring.

De godsdienststrijd in Duitsland heeft de laatste weken de volle aandacht. Er komt beweging onder de Katholieken, welke is begonnen in Oldenburg waar heftig is geprotesteerd tegen het verwijderen van kruisbeelden en waarvoor ten slotte de gouwleider bezweken is. Maar ook in Munchen hebben de katholieken betogingen gehouden voor Kardinaal Faulhaber en ook in Berlijn zelfs hebben betogingen plaats gehad, waarover door de Duitse Pers het absolute stilzwijgen bewaard wordt, maar die we vernamen uit de uitzending van de K.R.O. op Zondagavond. Nog merkwaardiger is dat de Duitse bisschoppen weder een bezoek aan Rome hebben gebracht, waarvan zij nog geen maand geleden zijn teruggekeerd. Er broeit iets.

De onderkoning van Ethiopië Graziani heeft een tocht gemaakt door het nieuwe rijk en zo snoefde het Italiaanse bericht, vergezeld door 50 barrevoeters, werd hem nergens de minste moeilijkheden in de weg gelegd of dreigde er maar ook enig gevaar. Wel een bewijs hoe de rust en onderworpenheid in het nieuwe Abessynië volkomen is.

En dit bericht kon niet koud zijn of te Addis Abeba werd op hem een bomaanslag gepleegd waarbij Graziani licht gewond werd, maar de commandant van het vliegwezen Generaal Liotta zwaar gewond werd zodat men zijn been moest amputeren.

Een grote reinigingscampagne is van deze daad natuurlijk het gevolg, en thans blijkt ook dat er in de laatste tijd reeds verschillende aanslagen op militairen zijn gepleegd.

BUITENLAND.

De houding der Katholieke Basken.

Naar Kipa uit Hendaye verneemt, heeft Z. H. Em. kardinaal Isidore Goà y Tomas, aartsbisschop van Toledo en primaat van Spanje, in een open brief aan señor José Antonio Aguirre, de president der Baskische regering in Bilbao, geantwoord op de toespelingen, die deze in zijn bekende rede van 22 December gemaakt heeft op de houding van het Spaanse episcopaat ten opzichte van bepaalde kwesties.

De kard. maakt allereerst twee voorafgaande bemerkingen: de hiërarchie kan en wil geen polemiek beginnen en de kardinaal hoopt, dat zijn schrijven onder het Baskische volk, dat omtrent deze kwesties in onwetendheid wordt gehouden, wijd en zijd zal worden verspreid.

De kardinaal antwoordt dan op de bewering van de president, dat er een strijd ontbrand is tussen het egoïstische kapitalisme en een diepe zin voor sociale rechtvaardigheid en dat de burgeroorlog in de Spaanse republiek geen godsdienstoorlog is.

Wat de eerste bewering betreft, aldus de kardinaal, geloof ik, dat geen tien mannen naar de wapens hebben gegrepen, om hun bedrijf te verdedigen van de kant der bezitters of bestuurders. Ook al erkennen wij een zekere sociale onrechtvaardigheid als verwijderde oorzaak van de Spaanse catastrofe, wij bestrijden toch beslist de bewering, dat het om een klassenstrijd gaat. Een voorwendsel is nog lang geen oorzaak en de eisen der arbeiders zijn nooit meer dan een voorwendsel voor de strijd geweest. Deze is juist in die streken, waar de voorwendsels in geringere mate aanwezig waren, het hardst en het gruwzaamst geweest namelijk in Biscaye en Catalonië, waar de arbeider gelijk stond met de best betaalde arbeiders inEuropa of zelfs een nog beter bestaan had.

De oorlog is uitgebroken op een tijdstip, toen een dicht net van wetten de arbeider beschermde en hem de weg tot het verkrijgen van eigendom en tot deelneming aan het bedrijf vergemakkelijkte.

De oorlog is nog niet ten einde in die streken, die zich snel sovjetiseren, en is reeds na een inwendige strijd tussen de arbeiders zelf veranderd.

In het verloop van de strijd is gebleken, dat deze bestaat in een omvangrijke beroving zowel van de rijken als van de armen, niet tot welzijn van de gemeenschap, doch tot voordeel van de sluwsten onder de driesten en machtigen.

Ook Franco heeft met deze strijd niet de partij der rijken gekozen, want hij verkondigt allerluidst de noodzakelijkheid van sociale rechtvaardigheid.

Tenslotte zijn tien duizenden in de oorlog meegesleurd, die niets anders bezitten dan het geweer in hun handen en hun God en hun vaderland in hun hart.

De kardinaal vestigt dan de aandacht op de ontzettende priestermoorden, zet het standpunt van de kaholieken en van het episcopaat ten opzichte van het Spaanse regime uiteen en komt dan te spreken over de houding van het episcopaat ten opzichte van de Basken, zoals reeds in het herderlijk schrijven van de Baskische bisschoppen van vijf maanden geleden is uiteengezet.

De kardinaal begrijpt het verlangen van een rijp en sterk volk, zijn persoonlijke staatsopvatting tot gelding te brengen. Hij wenst de verwezenlijking van dit streven in een formule, die de onverbrekelijke band met het grote vaderland onder openlijke erkenning van de deugden en de geschiedenis van het Baskische volk verzekert.

Maar señor Aguirre, zo gaat de kardinaal dan voort, u zijt een verkeerde en slechte weg ingeslagen. Ter verdediging van de traditie en van het vaderland heeft u een bondgenootschap gesloten met vaderlandsloze en traditieloze lieden, die op grond van een resultaat van hun politieke leer tegen de traditie en tegen het vaderland werken.

Bij het streven, in de boezem van het Baskische volk de zuiverheid van onze heilige godsdienst bewaren, die in Biscaye meer dan in enige andere streek ter wereld beleefd en in practijk gebracht wordt, heeft men de dwaasheid begaan, een wapenverbond aan te gaan met hen, wier eerste programma-punt volgens het woord van de Duitse bisschoppen de verbanning van de naam van God uit het openbare leven en uit het geweten is. Voordat nog de Duitse bisschoppen dit woord gesproken hebben, hadden het uw bondgenoten, señor Aguirre, op de geheiligde grond van Spanje, die in het bezit der communisten is, op verschrikkelijke wijze werkelijkheid laten worden. Ziet naar Catalonië, Valencia, Murcia, Castilla la Nueva en het grootste deel van Andalusië: zonder godshuizen, zonder eredienstenl, zonder Christus, zonder God!

De kardinaal besluit zijn schrijven aan de Baskische president dan met een ontroerende uitnodiging tot rustig overleg en terugkeer, zolang het nog tijd is.

„Vrijheid" in Rusland".

De schrijver van het Buitenlands Overzicht in de Nieuwe Eeuw wijst er op, dat het positieve ontkerstenings- en vermaterialiseringsstreven in Rusland noodwendig op het gehele openbare en zelfs op het private leven een stempel zet van onvrijheid en onderdrukking.

„Het brengt mede" schrijft hij, „dat ieder, die aan de godsdienst tracht vast te houden, als een verdachte wordt beschouwd. Maar dat niet alleen: waar de gehele gemeenschapskracht stelselmatig door de Staatsoverheid op de hoogst mogelijke voortbrenging van stoffelijke goederen wordt gericht, kan het ook niet anders óf, door welke middelen dan ook, moet de menselijke vrijheid tot het uiterste worden onderdrukt. Stapsgewijze hebben de Sovjet-autoriteiten dan ook steeds verder gaande maatregelen in deze richting moeten ondernemen. Zij hebben al spoedig moeten erkennen, dat de arbeid en de arbeidsprestatie in het collectivistische systeem niet aan de vrijheid van de enkeling kón worden overgelaten. Vandaar steeds scherper middelen tegen de luiaards die, zolang nog het communistische stokpaardje werd bereden van „gelijk loon voor allen" de anderen hard lieten werken om zelf voor een minimale prestatie evenveel op te strijken als een ander voor de hoogste inspanning. Allerlei loonvormen, als stukloon vooral, ter prikkeling van de persoonlijke inspanning moesten worden ingevoerd, om in de industrie en de landbouw tot een ietwat aannemelijke productie te kunnen geraken. De vrijheid voor de arbeiders om van de ene fabriek naar de andere te gaan moest worden belet. Deels tengevolge van de Russische aard, anderdeels tengevolge van onvoldoende vooropleiding, derdendeels ten gevolge van het communistische systeem zèlf hebben al deze middelen toch nog niet tot het gewenste gevolg geleid. Nog in Juli 1936 klaagde Ordshonikidse, volkscommissaris voor de zware industrie, dat men in de Verenigde Staten met dezelfde industriële uitrusting veelal het dubbele resultaat behaalde van dat in Rusland. Toen kwam de Stakhanof-beweging, welke in wezen niets anders is dan de uiterste prikkeling van de arbeidsprestatie volgens de methoden van Taylor en anderen, welke vroeger — en voor een deel volkomen terecht! — zo heftig bestreden werden door allen, wien het lot van de arbeid ter harte gaat. De Russische industrie-arbeider moet dan ook op precies dezelfde wijze werken als die in de meest-kapitalistische landen! Hij wordt zelfs nóg meer en nóg sterker opgejaagd; hij heeft veel minder vrijheid van beweging; en tot nu toe kan hij voor zijn loon veel minder kopen dan in de kapitalistische landen het geval is. Het ergste is evenwel de staat van geestelijke verknechting, waarin hij en waarin alle anderen in Rusland zich thans bevinden.

Communistische Kinderopvoeding.

In Frankrijk begint de communistische propaganda onder de schooljeugd hoe langer hoe meer kracht te ontwikkelen. Van mening dat de z.g. burgerlijke school slechts een instrument ter „omneveling van de hersenen", ter vervlakking en „verstomping" is, zijn de communistische onderwijzers druk bezig, de zegeningen van het communisme te verspreiden. Het Ned. Chr. Persbureau geeft er volgende staaltjes van:

„Zij laten de Internationale op school uit het hoofd leren en zingen. Onderwijzers, die er zich tegen verzetten, wordt het leven lastig gemaakt; zelfs is er onlangs een hoofd der school om deze reden ontslagen. Communistische cellen zijn onder de leerlingen geen zeldzaamheden meer. Vooral erg gaat het in de rode voorsteden van Parijs toe. Daar zijn stoottroepen gevormd, wier taak o.a. is, het de kinderen van andersdenkende ouders zo lastig mogelijk te maken. Wanneer de ouders naar de kerk gaan, heet hun zoontje al gauw „pastoor", zo'n „pastoor" is in de ban en wordt vrij geslagen en mishandeld door zijn medeleerlingen. In de Parijse voorstad Ivry werd zo'n „pastoor" op de grond gegooid, geslagen, getrapt en mishandeld, zodat hij lange tijd op de rand van het graf zweefde. Wanneer de niet-marxistische leerlingen zich alles niet laten welgevallen, komt het gedurende de speelkwartieren, tot hele veldslagen. Soms was het personeel in deze zo machteloos, dat het hoofd der school de politie te hulp moest roepen, die de aanstoker, een 13-jarige Spanjaard, opsloot. In een boerendorp in de Franse Alpen ging het weer anders toe: uit ontevredenheid, omdat de onderwijzer te streng was, trok de schooljeugd in optocht door het dorp met rode vlag en onder het zingen van de Internationale".

Drie millioen Katholieken in China.

Volgens het jaarboek van de Katholieke Missie in China, is het aantal Katholieken dit jaar tot 3 millioen gestegen. In 1936 is het aantal Katholieken in totaal vermeerderd met 115.336; dat wil zeggen 19.000 meer dan het vorig jaar, waarin het aantal nieuwe christenen ook reeds een recordcijfer had bereikt.

Het eerste millioen Katholieken werd bereikt in 1907, het tweede millioen in 1920 en eerst 17 jaar later werd het getal van 3 millioen bereikt. Dit is vooral te wijten aan de wereldoorlog, waardoor het aantal missionarissen in China niet regelmatig kon worden aangevuld en eveneens aan de voortdurende onlusten in China rond 1927.

In 1936 zijn 243 nieuwe priesters, waarvan 155 buitenlandse en 88 Chinese priesters, het leger der missionarissen komen versterken.

De Katholieke Kerk in China heeft zeer veel aan invloed gewonnen door de talrijke uitingen van geloof, door de Chinese bisschoppen, waarvan er een in de hoofdstad resideert, door de Katholieke Actie en de medische hulp, die in China een geweldige vlucht genomen heeft.

In het afgelopen jaar werden 9 millioen gratis consulten gegeven, hetwelk 1 millioen meer is dan in 1935.

De toestand in Duitsland belicht.

Tekenend voor de toestand in Duitsland is het volgende:

Het jongste nummer van het „Berliner Kirchenblatt, brengt op de eerste pagina met een afzonderlijke lettertype, vet gedrukt, de volgende herinnering uit de tijd der eerste Christenvervolgingen:

„In de renbaan te Smyrna stond de 86-jarige bisschop Polycarpus, de „Vader der Christenen".

Omringd door een op bloed belust gepeupel, eiste de Proconsul van hem, dat hij Christus zou verloochenen.

En Polycarpus sprak: „Zes en tachtig jaar dien ik de Christus. Hij heeft mij nooit verdriet aangedaan, hoe zou ik mijn Koning en Verlosser kunnen lasteren?"

Maar opnieuw en dwingender eiste de Proconsul van hem, dat hij Christus zou verloochenen.

En Polycarpus sprak: „Gij stelt U aan, alsof gij niet weet, wie ik ben. Luister dan naar mijn belijdenis: ik ben Christen!"

De Proconsul riep hem toe: „Ik beschik over wilde beesten...!"

En Polycarpus antwoordde: „Laat ze komen. 't Is onmogelijk ons van het goede tot het kwade te verleiden."

Hij stierf voor Christus en zijn dood was hem een gewin.

Bij het feest van den H. Polycarpus, 26 Jan.

President Roosevelt over de godsdienst.

„Zelfs de meest geniale vinding der politie-autoriteiten om de massa te dwingen de wetten te onderhouden, zal nutteloos zijn, wanneer niet in het volk de sterke en energieke wil aanwezig is om ook de wet te onderhouden. Een dergelijke wil kan niet door de regering maar volgens mijn persoonlijke overtuiging alleen door de godsdienst worden bijgebracht. De ontwikkeling en verscherping van het verstand, de juiste exploitatie van wetenschap en kennis verhogen wel-iswaar de macht tot het goede, maar tevens ook de macht tot het kwade. De ontwikkeling van het verstand zal de verwarring slechts groter maken, wanneer zij niet hand in hand gaat met de verheffing van het zedelijk peil van een volk.

Ik ken geen andere bron van zedelijke kracht, dan die haar oorsprong vindt in de godsdienst. Er is geen enkel opvoedingssysteem dat tenslotte niet failliet slaat; er is geen enkel regeringssysteem dat niet eenmaal mislukt; de verlossing moet door het offer komen en het offer is het wezen van de godsdienst. Het zou een onschatbare zegen en weldaad zijn, wanneer dit grondbeginsel door de massa beter begrepen werd en wanneer de geestelijkheid deze kruistocht predikte.

Alleen door een voortdurende vernieuwing en vermeerdering van ons geloof kunnen wij verwachten, dat wij het geestelijke en zedelijke leven der natie kunnen bevorderen en verbeteren. Zonder dit geloof kan geen enkele ontwikkeling der verlichte beschaving standhouden.' '

De Gouden Roos.

In een commentaar op het bericht, volgens hetwelk Z. H. de Paus voornemens is, aan koningin Helena van Italië de Gouden Roos te schenken bij gelegenheid van de veertigste verjaardag van haar huwelijk met koning Victor Emanuel, wijst de „Osservatore Romano" erop, dat het feit, dat dit kostbare pauselijke geschenk voor de eerste maal geschonken wordt aan een souvereine van Italië, een nog plechtiger en meer betekend karakter geeft aan dit gebeuren, dat de katholieke Italiaanse natie nog meer vervullen zal met kinderlijke toegenegenheid jegens de H. Vader en met trouw aan haar dynastie.

NEDERLAND.

Burgemeester Van Slobbe is op zijn „qui vive".

De burgemeester van Breda, oud-gouverneur Van Slobbe, heeft de N.S.B. een mooie poets gebakken.

Het geval zit zo.

Ir. Mussert, die nu al 5 jaar gemeend heeft in figuurlijke zin de stormklok te moeten luiden over Nederland, omdat het anders, naar zijn mening, onherroepelijk ten gronde gaat, wilde thans ook de klok in letterlijke zin gaan luiden. Hij bestelde bij de firma Petit en Fritsen te Aarlerixtel een bronzen klok van 3500 kilo ter hoogte van twee meter met een middellijn van ca. 1.60 meter, welke klok welke klok l.l. in het R.A.I.-gebouw te Amsterdam „het nieuwe herboren Nederland" zou moeten inluiden. Eindelijk was de klok gereed gekomen en aan de N.S.B. afgeleverd.

Op bevel van ir. Mussedt werd toen de klok op een met vier paarden bespannen wagen en begeleid door dertien Amsterdamse N.S.B.-ers gekleed in een soort chauffeursuniform met koppel en schouder riem naar Amsterdam vervoerd, waarbij overal onderweg strooibiljetten werden verspreid, onder het motto: „De stormklok luidt."

De zaak ging op „wieletjes", de dertien — wat een ongeluksgetal ook! — N.S.B.-ers verspreidden pamfletten en lieten de klok maar luiden, totdat... zij in Breda kwamen.

Want daar is de klok, „zinnebeeld van de waakzame strijd" der N.S.B. onverwacht stilgezet, zo lezen we in de N.R.-Ct. Burgemeester Van Slobbe was waakzaam en liet door de politie wagen en N.S.B.-ers meenemen naar het hoofdbureau van politie, waar, behalve een procesverbaal wegens het muziek maken op de openbare weg zonder vergunning van B. en W., tegen de 13 N.S.B.-ers procesverbaal werd gemaakt wegens overtreding van het uniformverbod. Tenslotte zijn in afwachting van het oordeel van de justitie omtrent het al of niet tot uitdrukking brengen van een staatkundig streven wagen en klok in beslag genomen.

Als 't nu maar niet mis loopt in Nederland, nu de stormklok niet luiden mag!

De Wetenschappelijke basis van het Nationaal-Socialisme.

Prof. Buytendijk, op dit terrein een geleerde met een grote internationale vermaardheid, heeft onlangs op een vergadering van Geloof en Wetenschap in Groningen, een vernietigende wetenschappelijke critiek uitgesproken over de bloed-, ras- en bodemtheorie van 't nationaal socialisme. En vooral heeft deze niet-katholieke hoogleraar een scherp vonnis gewezen over de z.g. wetenschappelijke theoriën, waarop men in Duitsland uit een biologisch oogpunt, de sterelisatie verdedigt. We kunnen gerust zeggen, dat prof. Buytendijk van deze wetenschappelijke fundering van het nationaal socialisme niets overliet en hij voelde zich zelfs gedrongen als man der wetenschap, zich te verontschuldigen, dat tegenwoordig zulk onwetenschappelijk gedoe met groot lawaai als de nieuwste wetenschap werd aangediend. Met wetenschap, aldus deze hoogleraar en hij beriep zich daarbij ook nog op het oordeel van andere wetenschappelijke figuren op dit terrein, heeft dit alles, wat ons thans in Duitsland wordt opgediend, weinig gemeen. Het is onbegrijpelijk zoo zei hij, dat mannen van erkende wetenschap op dit terrein als o.a. prof. Jaenz van Göttingen, die een grote reputatie heeft te verspelen, dergelijke theoriën met hun naam gaan dekken.

Op dezelfde avond, waarop dit vernietigend oordeel werd geveld over de z.g. nationaal socialistische wetenschap, heeft een andere Ned. geleerde voor Geloof en Wetenschap in Nijmegen een ander deel van z.g. moderne Duitse wetenschap onder de loupe genomen en zijn oordeel was zo mogelijk nog meer vernietigend. Prof. dr. Kors die als Thomist een niet minder wetenschappelijke naam heeft als prof. Buytendijk als physioloog, heeft gesproken over 't bekende werk van dr. Rosenberg „Der Mythos weet, dat dit boek in Duitsland is erkend als aan te geven de wijsgerige grondslag van de nationaal socialistische leer. En als zodanig is het van staatswege overal verspreid en zelfs opgedrongen in het leerplan van alle scholen, ook nadat het door de Kerk op de index was geplaatst.

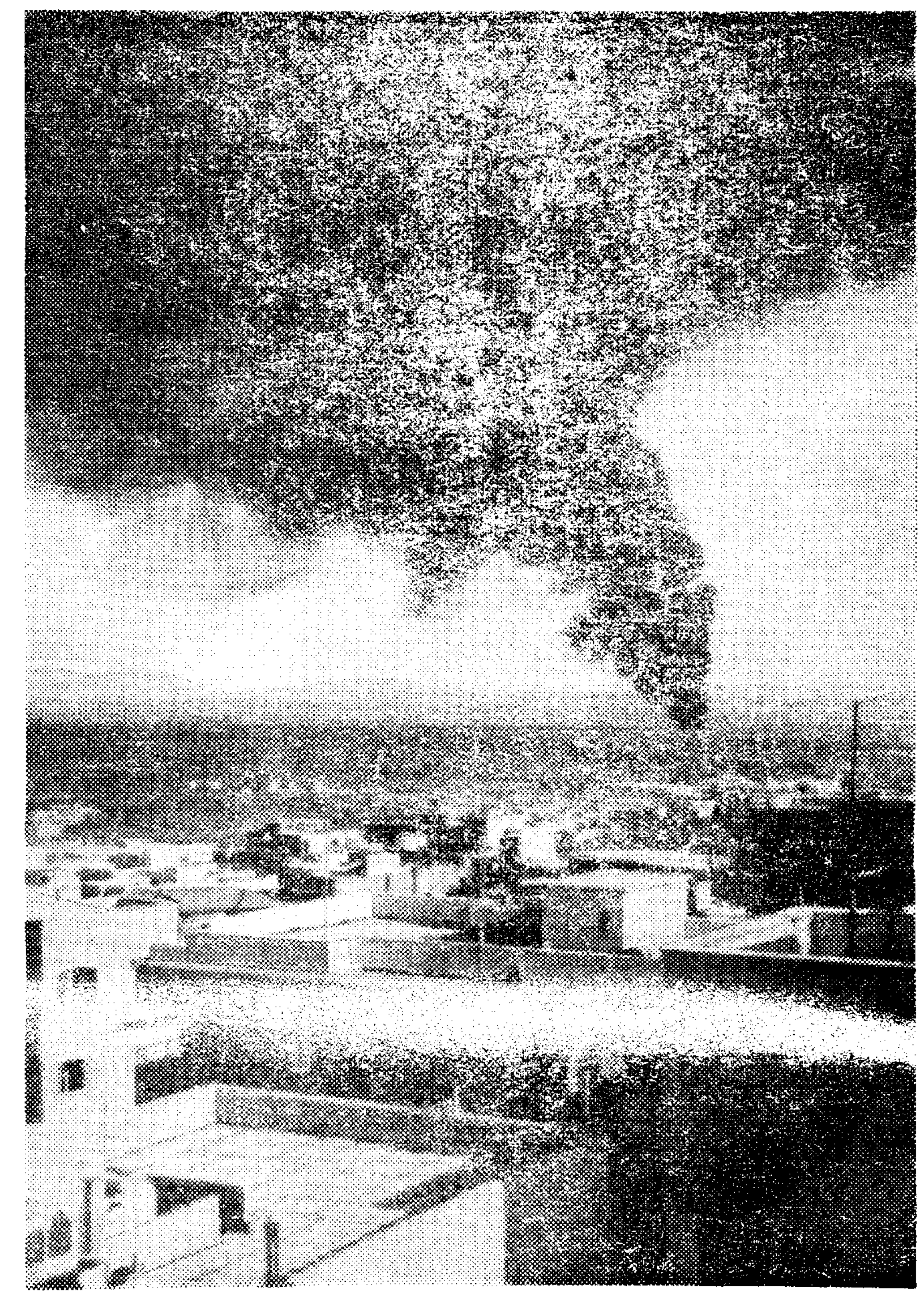
Prof. Kors deelde nu dien avond in Nijmegen mee, dat hij nooit met zoveel tegenzin een spreekbeurt vervulde als deze over dit boek dat niet waard is au serieux genomen te worden. Met grote brutaliteit en op een apodictische manier, zo constateerde deze grote Dominicaner geleerde, wordt in dit boek alles door elkaar gehaspeld en het is bedroevend voor de wetenschap, dat deze bombast als wetenschappelijke lectuur in het huidige Duitsland wordt aangekondigd.

WANNEER VERJAART PRINS BERNHARD?

Op 28 of 29 Juni?

De Duitse geboorteacte van Prins Bernhard, zoals deze 30 Juni 1911 in het bevolkingsregister der stad Jena is ingeschreven, vermeldt, dat Prins Bernhard de acht-en-twintigste Juni 1911 voormiddags om kwart voor 3 geboren is, terwijl in de naturalisatie-wet van de 24ste November 1936 als geboortedatum wordt aangegeven 29 Juni 1911.

Welke datum de juiste is, zullen de Nederlanders, die ter ere van de gemaal van Prinses Juliana willen vlaggen, gaarne willen weten, om mogelijke of onmogelijke vlagincidenten voor eens en altijd te voorkomen.

HET VERWIJDEREN VAN OLIE IN PALESTINA. De pijp-leiding in de Haifa Baai behorende aan de Irak Petroleum Company, die door onbekende personen werd gebroken, is gerepareerd en de overvloeiende olie wordt verwijderd. De photo toont de kolommen dichte rook van de brandende olie, die gelijk een zwarte wolk over het landschap hangt.

EINDE VAN HET LUTINE-DRAMA.

De toren van Beckers in zee verdwenen.

Een tijd geleden heeft de Zuidwesterstorm een einde gemaakt aan het Lutinedrama. De hoge toren van Beckers, welk ingenieus bouwsel enkele meters boven de zee uitstak en menige storm heeft overleefd, is tenslotte omgekanteld en in zee verdwenen. Dit betekent, dat het Lutinedrama zijn einde heeft gevonden. Een roemloos einde meldt het „N. v.h. N.".

Een viertal jaren terug kwamen de goudzoekers in actie. De Limburgse uitvinder Beckers, te zamen met een paar rederijen, zetten hun onderneming op. Beckers was overtuigd, dat, zodra zijn toren op het Lutine-wrak geplaatst was, hij prompt het goud naar boven zou halen. Men nam aan, dat de goudschat daar nog altijd voor het grijpen lag. Het sprookje van de Lutine werd graag geloofd. Er kwam [illegible] se" en overal heen vlogen de Lutine-aandeeltjes van 10, 20 gulden en hoger. Men ging met grote lust en prijzenswaardige voortvarendheid aan het goud zoeken.

Iedere zomer was het resultaat nihil. Soms kwam er een gouden (!) spijker van het Lutine-wrak boven en dat werd dan ook grif bekend. De hoop bleef leven.

Andermaal en te derden maal togen de goudzoekers aan het werk: drie zomers achtereen werkten zij op de plaats van het wrak en meer dan eens werd de toren verplaatst en werd weer een nieuwe kaart gemaakt van de ligging van het wrak. Ook deze zomer was heengegaan met resultaat gelijk nihil. Daarom voeren op zekere morgen enige bergingsboten de haven van Terschellingen uit om de toren zo mogelijk te lichten. Doch dat gelukte niet. En men voer heen en liet de toren staan, prijsgegeven aan de woeste zeeën.

Onlangs is het einde gekomen. De Lutine heeft geen baken meer. De toren [illegible] En het goud van het legendarische schip is weer verder dan ooit van ons verwijderd.

CURACAO.

Aanrijding.

Op 19 Februari j.l. is op de Rodeweg nabij het Sint Elisabethsgasthuis door een vrachtauto aangereden de 40-jarige D., wonende alhier.

De man die over pijn klaagde in een zijner knieën heeft zich onder behandeling moeten stellen van een dokter.

Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door Politie een onderzoek ingesteld.

Diefstal.

De 38-jarige electricien S. deed bij de Politie aangifte van diefstal van zijn zilveren horloge met dito ketting.

Naar de dader wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

Tegen de 29-jarige G. wordt door de Politie proces-verbaal opgemaakt terzake diefstal van een gulden, welke hij van een toonbank in een cafe waarop een ander hem had neergelegd, om te laten wisselen, heeft weggenomen en daarmede wegvluchtte.

Huisvredebreuk.

Door de 23-jarige vrouw P. is aangifte gedaan van huisvredebreuk en vernieling, gepleegd door twee personen in de namiddag van Zondag 21 Februari 1937.

Door de Politie wordt tegen deze beide mannen proces-verbaal opgemaakt.

Ingebroken.

In een winkel aan Otrabanda is in de nacht van Vrijdag op Zaterdag j.l. ingebroken. Een bedrag aan geld van ongeveer ƒ 80.— werd hierbij ontvreemd. De Politie stelt een onderzoek in naar de tot heden onbekende dader(s).

Poging tot brandstichting.

Door de 39-jarige P. is aangifte gedaan, dat men tijdens zijn afwezigheid eèn stuk brandend papier in zijn woning heeft gegooid.

Hij vermoedt dat de vrouw met wie hij in intieme verhouding heeft geleefd en die hij een dag te voren verdere toegang tot zijn woning had ontzegd, zulks heeft gedaan. Een onderzoek wordt door de Politie hiernaar ingesteld.

Vechtpartij.

In de nacht van 21 op 22 Februari 1937 is in een woning in een der Pundastraten een vechtpartij ontstaan tussen drie personen; twee hunner, respectievelijk genaamd T. en C. liepen hierbij niet ernstige verwondingen op.

Tegen alle drie wordt proces-verbaal opgemaakt.

Touristenschepen.

Donderdag wordt hier verwacht het ss. Kungsholm met 473 touristen. Het schip zal meren aan de Prins Hendrikwerf en 's middags 2 uur vertrekken.

A.s. Zaterdag wordt hier verwacht het ss. Brittania.

Onderscheidingen.

Tijdens het officiële bezoek wat Z. Exc. Gouverneur Wouters bracht aan Caracas, werd aan President Eleazar Lopez Contreras het grootkruis van de Nederlandse leeuw overhandigd.

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken, Dr. Gil Borges en de minister van verkeer Dr. Lara het grootkruis van Oranje Nassau.

Z. Exc. de Gouverneur werd door de President benoemd tot Groot-officier in de orde van de Bevrijder.

Onze gelukwensen.

De K.N.S.M.

De Colombia wordt eerst Zaterdag hier verwacht, van Puerto Colombia.

De Curom.

De Radio-uitzending van de Curaçaose omroep zal Donderdagavond plaats vinden: het Kinderuurtje zal nog zijn op de 50 M. golflengte, terwijl de uitzending om 8 uur overgaat naar de 31 M. golf, welke meer succes heeft.

Naar we vernemen zal deze uitzending de laatste zijn, die door onze Curaçaose Radiodienst georganiseerd is. Daarna zal de zender overgaan in huur van de Curaçaose Radiovereniging.

We hopen, dat niet de vrees zal bewaarheid worden, welke door sommige insiders tegenover ons werd uitgesproken, **dat de reclame een zeer groot deel van de uitzending in zal nemen.**

Men deelt ons nog mede dat Donderdagavond om 9 uur een Dames a capella koor zal optreden en zingen zal In Monte Oliveti 3 stemmig van Martini en de Ave Maria van Mozart voor koor en Solo. De leiding hiervan staat onder Pater Bührs.

R. K. PADVINDERSVERENIGING.
ST. THARCISIUSGROEP.
CURAÇAO.

4e week van Februari.

Bijeenkomsten:

Vrijdag 26 Febr. 4—5: Houtduiven en Zwaluwen.

Zaterdag 27 Feb. om 4 uur verzamelen op 't Brionplein, in uniform zonder stok (dit laatste bij hoge uitzondering).

Verleden Zaterdag heb je veel kunnen leren, jongens, op die kampvuur-avond van onze N.P.V.-broers. Ik hoop dat je ogen en oren de kost gegeven hebt. Heb je die Patrouille-hoeken goed bekeken, echte gezellige kamertjes!

Dat kampvuur was àf — en er waren geen bergen hout nodig! Die tenten gezien en de keuken? Of niet?

Die prachtige gipsporen, die leuke tekeningen? P.L.'s, dat is wat voor jullie!!

Weten jullie niet dat 't vasten is?

Of denk je er alleen maar aan op Vrijdag als je geen vlees moogt eten!

Gaat je goede daad van elke dag de kant uit van versterving, of doe je ze om gezien te worden door anderen? Is 't dan nog wel 'n goede daad?

Members of the corn-tooth-patrol, don't sleep! Work while you work!

m'n beste linker.
Hop.

K
K R O
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.
Zondag 28 Februari 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Wat in Nederland verscheen, door Anton van Duinkerken.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. Actuële Aetherflitsen.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Landbouwkundige Missie-actie door Ir. J. P. Planje.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

KITCHENER'S DOOD.

Het geheim van de ondergang van de „Hampshire".

De 7de Juni 1916 publiceerde de Britse admiraliteit het volgende communiqué:

„Het oppercommando van de grote vloot moet tot groot leedwezen berichten, dat het oorlogsschip „Hampshire", dat zich met Lord Kitchener en zijn staf aan boord op weg naar Rusland bevond, in de afgelopen nacht, ten W. van de Orkneyeilanden door een mijn of wel door een torpedo tot zinken werd gebracht".

De zee was die nacht zeer stormachtig en ofschoon aanstonds alle pogingen in 't werk werden gesteld om hulp te verlenen bestaat er, naar men vreest, welnig hoop, dat er nog maar iemand gered is."

Ondanks dit tamelijk zakelijk en tamelijk nuchter bericht, dat enige dagen later aangevuld werd door de mededeling, dat de „Hampshire" vermoedelijk op een mijn van de Duitse U-boot „U-75" gelopen was, liep er een hardnekkig gerucht, dat Kitchener door een daad van sabotage aan boord van de Engelse kruiser om het leven was gekomen. Men wees er op dat een aantal kisten met onbekende inhoud, blijkbaar in opdracht van de chef der Engelse geheime politie, aan boord was gebracht. Bovendien hadden om onbekende redenen verschillende stokers, in Invergordon het schip verlaten en waren nooit teruggekeerd.

Er liep een gerucht dat deze deserteurs in de Tower doodgeschoten waren.

Op grond van de nieuwste oorlogshistorische onderzoekingen heeft de ramp zich echter als volgt toegedragen:

Lord Kitchner begaf zich op reis naar Rsuland, om daar een gewichtige diplomatieke opdracht der Regering te vervullen en o.a. een millioen dollar in goud aan Rusland te overhandigen.

De kruiser „Hampshire" was reeds verouderd en slecht gepantserd.

Hij zou door twee torpedoboten geescorteerd worden. Op de avond van de 5de Juni begaf Lord Kitchener zich aan boord. De commandant koos de Westelijke weg van de rede van Scapa Flow om Schotland en de Orkney-eilanden heen, daar de Oostkust van Engeland onder zware stormen te lijden had. Terwijl de admiraliteit de reisroute van de „Hampshire" nog overlegde, had een Duitse radiograaf van het Marine-radiostation in Neumünster een bericht van een Engelse mijnenveger opgevangen, waarin de admiraliteit in Londen gemeld werd, dat de zee ten W. van de Orkney-eilanden van het Zuiden naar het Noorden vrij was. Het radio-station van Neumünster deed daarvan mededeling, waarop kapitein luitenant Woert Beitzen bevel kreeg, met de „U-75" naar de omgeving der Orkney-eilanden te varen en op de aangegeven weg mijnen te leggen.

Het bevel werd uitgevoerd en er werden in 't geheel 34 mijnen gelegd.

Het bevel werd uitgevoerd en er werden in 't geheel 34 mijnen gelegd.

Een dag later liep werkelijk een kleine kuststomer op een van deze mijnen en zonk. Daar in die tijd de Britse admiraliteit al haar aandacht gevestigd had op de maritieme gevolgen van de slag in het Skagerak, zag zij deze waarschuwing over het hoofd en liet de „Hampshire" met Lord Kitchener aan boord dezelfde dag uitvaren. Bovendien was de zee stormachtig, zodat de beide torpedoboten die de „Hampshire" zouden escorteren, thuis bleven.

Om half 8 's avonds, de 1ste Juni, verscheurde plotseling een geweldige ontploffing het voorschip van de pantserkruiser. Het schip was nu stuurloos en dreef in de vreselijke storm verder naar het Noorden.

Een kwartier later had een tweede ontploffing op de „Hampshire" plaats. Het schip was blijkbaar voor de tweede maal op een mijn gelopen. De commandant riep alle man aan dek en zond aanstonds een officier naar Lord Kitchener, om hem in de sloep van de kapitein, die voor de commandobrug vastgemaakt was, te redden. In gezelschap van de marine-officier kwam Lord Kitchener langzaam op het dek. Het schip helde toen reeds naar stuurboord over. Van de brug uit riep de commandant door de spreekbuis tot Lord Kitchener, dat hij direct op de brug moest komen en in de sloep springen. Kitchener, die absoluut niet overtuigd was van de noodzakelijkheid van deze haast, aarzelde, waarop de kapitein hem opnieuw door de spreekbuis toeriep, aanstonds in de sloep te komen.

De Lord aarzelde onbegrijpelijk lang, keek om zich heen en sloeg kalm de pogingen van de bemanning om de overige boten in het water te laten, gade. Tenslotte stuurde de commandant vier officieren van de brug naar het dek, om Kitchener te verzoeken in de sloep te komen. De Lord verroerde zich echter niet van zijn plaats op het halfdek, waar hij, naar zijn uiterlijk te oordelen, totaal onverschillig, met kalme blikken de bemanning gadesloeg. Tenslotte greep de luitenant Compagnie de Lord bij de arm, trachtte hem naar de sloep te trekken en riep de manschappen, die daar aan het werk waren toe: „Halt! Maak plaats voor Lord Kitchener!"

Op dit moment lichtte een stormgolf de kruiser omhoog en smakte hem toen in de diepte. In enkele ogenblikken was alles wat zich boven op het dek bevond en tenslotte de toppen der masten verdwenen.

Alle reddingstations, van de Schotse Westkust, van waaruit men bij voldoende licht van de rotskust van Marwich uit de ramp kon gadeslaan, werden gealarmeerd en zonden hun boten naar de plaats van de catastrophe. Er konden echter niet meer dan ongeveer 10 man levend uit het water opgepikt worden. Enige lijken dreven nog in de nabijheid der rotsen aan land, maar van Lord Kitchener vond men geen spoor. Ook alle pogingen om in het wrak der „Hampshire" te dringen, en het geheim der ramp te onthullen zijn tot heden tevergeefs geweest.

Wat een geluk dat Schoonmama er was!

Boem!... klets!... boem!...
't hele huis!...

Staande bij de feestelijk gedekte tafel in de eetzaal, hoort het jonge vrouwtje, hevig verschrikt, deze oorlogsverklaring... Nochtans begeeft ze zich moedig naar de loopgraaf, d.w.z. naar de keuken.

De gedienstigen verdwenen... Het fijne, witte schortje onverschillig op de grond gesmeten... het zorgvuldig gepijpte mutsje op de gootsteenkraan... terwijl een onweer schijnt te weerkaatsen tegen alle muren.

2

Daar stormt iemand, holderdebolder, de keukentrap af... De deur wordt opengeduwd en Josephina treedt binnen ... gelaarsd en gespoord voor een overhaast vertrek.

Mevrouw kijkt verschrikt!...
Mevrouw kijkt verschrikt!...

— Ga je uit, Josephine?... In onze gasten... het diner?...

— Kan mevrouw voor zorgen, als ze er zin in heeft...

— Waar ga je naar toe?...

— Naar huis, natuurlijk!... Voor goed!...

— Omdat ik zo'n ouderwetse slabak gebroken heb, die misschien al vóór 200 jaar gemaakt is, durft Mevrouw me een standje te geven!... 't Is ook erg!... De porceleinwinkels moeten toch ook leven! ... En 't werd hoog tijd dat dat ouderwetse prul door een modern vervangen werd...

— En je laat mij voor de moeilijkheden zitten?

— Mevrouw zal zich er wel door heen slaan... Mijn koffer zal ik morgen wel door mijn broer laten halen... Dag oudje!...

Dit laatste tegen de poes!

3

En het jonge vrouwtje, juist zes weken getrouwd, dat er zich zó op verheugd had, haar vrienden voor de eerste maal te ontvangen, blijft alleen achter in de keuken, waar de ingrediënten voor het diner wachten op toebereiding... Het slaat juist zes uur!...

Een soepterrine met een ei erin!... Waartoe dat ei?... Een geplukte kip! ...Champignons!... Truffels!... Een zak meel!... En tot overmaat van ramp een groot stuk lamsbout.

In de geest somt ze de gerechten van het menu op: Soep met soldaatjes, ragout van kip, lamsbout, chocoladevla, kaas en vruchten... Met het desert: kaas en vruchten... Met het dessert: maar de rest!...

Kwart over zes... Haar man had beloofd, iets vroeger thuis te komen om voor de wijn te zorgen.

Gelukkig daar is hij!... Ze slaakt een zucht van verlichting...

De jonge vrouw gaat hem haastig tegemoet.

— Ben jij 't lieverd?... Ik weet geen raad!

— Wat is er gebeurd... Zijn onze vrienden verhinderd?

— Josephine is vertrokken!...

— Is dat alles?... Vertrokken... waarom?...

— Ze had de antieke slabak gebroken!...

— Drieduizend franken!...

— Weet ik!... Ik kon een standje niet inhouden... Vijf minuten later was ze de deur uit... en dat vóór ons diner!...

— Eh bien, ma chere! Dat zijn juist de ogenblikken, waarop men de afstammelingen der oude Galliërs leert kennen ... die maar één ding vreesden... n.l. dat de hemel ooit op hun hoofd kon vallen!

4

— Voyons!... Soep met soldaatjes, was het zó niet afgesproken?... Die kun je toch wel klaarmaken?...

— Neen...

— Welke soep dan wel?...

Mevrouw denkt na...

— Soep?... Per slot van rekening is het niets anders dan water met iets erin!... Dat hele zaakje moet natuurlijk gekookt worden!

— Zo heel veel schijn je er niet van te weten... Maar als het er op aan komt, kunnen we de soep ook overslaan! ... Wat volgt? Kippenragout!...

— Als we ze eens braadden?...

— Neen, want ik zie daar nog een schapenbout staan, die natuurlijk ook gebraden moet worden... Dus ragout is beter... Hoeveel tijd heb je daartoe nodig?...

— Ik moet eerlijk bekennen, dat ik het niet weet... De kip moet natuurlijk gesneden worden, voor ragout, en dan gekookt!...

Jawel, maar waarmee moet ze gekookt worden, dringt de jonge echtgenoot aan, die nu toch wel ongeduldig begint te worden...

Mevrouw ondervraagt achtereenvolgens het plafond en de vloertegels.... Vruchteloos... Geen wonder dat ze bloost.

—Met meel, geloof ik, zegt ze op goed geluk..

— Waarschijnlijk... verder met boter en uien, dunkt me... Maar wordt dat alles afzonderlijk gekookt of samen?

— Ik weet het niet!...

— En de lamsbout?... Wat zou je daarmee aanvangen?...

— Je hebt niets anders te doen, dan het hele zaakje in de oven te zetten, geloof ik!...

— Ja maar hoe lang?... Moet er geen kloflook bij?... En de chocolade vla?... Zou je daar raad mee weten?...

5

Acht uur!...

De gasten zijn juist binnen! Jongelui nog... pas getrouwd... De vrouwtjes zeer elegant... zeer intelligent... zeer ontwikkeld... De ene heeft eindexamen gym... de tweede is tenniskampioene... en de derde danst onberispelijk.

En in de keuken is men nog geen stap verder... De kip strekt, als om hulp smekend, de beide poten ten hemel... de lamsbout wacht tot men het verschil weet tussen knoflook en sjalot en de chocolade doet hetzelfde, geflankeerd door de melk en eieren.

6

En ik weet waarlijk, niet wat er van het diner zou terecht gekomen zijn, als één der dames niet de providentiële inval had gehad, haar schoonmoeder mee te brengen, een eenvoudige, ouderwetse vrouw, opgevoed in de achterlijke begrippen van eertijds.

Met haar instinct van huismoeder had ze al gauw de vergelegenheid van 't jonge gastvrouwtje bemerkt, en met veel tact redde zij de situatie. Zonder veel omslag bond zij de schort van Josephine voor en in een minimum van tijd stond er een heerlijk diner op tafel.

7

De mannen keken hun vrouwen aan en deze staarden op haar borden.

En de heer des huizes zegt niet weinig zenuwachtig, hoewel hij z'n best doet zich te beheersen:

— Mevrouw, ik weet natuurlijk niet, hoe U genoeg te danken! Hou zouden we ons — zonder U — uit deze moeilijkheid hebben gered?...

— Heel eenvoudig!... U had ons aardappelen en robe de chambre 1) kunnen voorzetten... Met een goede portie boter smaakt dat heel goed...

— Maar ook die zouden nog gekookt moeten worden, waarschijnlijk... En hoe?...

— Kom mijnheer, wees nu niet zo onbarmhartig tegen uw vrouwtje! Anders begint ze nog te schreien!... Ze je wel? Daar heb je het al!... Is het haar schuld, dat men heeft verzuimd, haar naar een huishoudschool te sturen?... Voor straf koopt U haar morgen een degelijk kookboek...

— En zou U dan zo goed willen zijn, me te leren, hoe ik het moet gebruiken? vroeg het jonge mevrouwtje verlegen, terwijl ze de „reddende engel" dankbaar de hand drukte.

— Niets lievers dan dat, kind, want meestal is het geluk van een gezin opgebouwd uit deze schijnbare kleinigheden, die bij de opvoeding der vrouw tegenwoordig maar al te vaak verzuimd worden!

PIERRE L'ERMITE

1) Met de schil gekookt.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 19 tot en met 25 Februari 1937.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Cinelandia.

Petrified Forest.
Nevada.
Last Frontier.
Mr. Deeds goes to town.
Brand of Hate (Kinderen)
Tango Bar.
We're only Human.

Roxy.

Petrified Forest.
Captain January.
Woman Trap.
Modern Times.
Absolute Quiet.

Hollywood.

Laddy.
Colleen.
Return of Terror.
Goldiggers of 1933.
Boss Rider of G. Gr.
Mr. Deeds goes to town.
Midsummer Night's Dream.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Cinelandia.

Let'em Have it.

Hollywood.

Return of terror.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Gisteren is er overeenstemming gekomen inzake de samenwerking van de noninterventiecommissie. De controle der vloten zal zijn op 15 K.M. van de kust. Duitsland en Italië zullen de kust nemen in de Middellandse Zee tot Almeria; de Britse vloot van Almeria tot Gibraltar en aan de Golf van Biscaje de Franse vloot.

Marokko aan de Atlantische zijde zal gecontroleerd worden door Frankrijk; aan de Middellandse Zee door Engeland. Verder zullen aan de landgrenzen en 1000 inspecteurs geplaatst worden. De kosten zullen bedragen 900.000 pond, waarvan ieder der deelnemende landen 150.000 pond zal betalen. Het hoofdkwartier van de Controle is London.

Engeland heeft voor de a.s. Kroningsfeesten ook het Abessynische Koningshuis uitgenodigd, hetgeen een slechte indruk gemaakt heeft in Italië.

Prinses Martha, echtgenote van Kroonprins Olaf van Noorwegen schonk het leven aan een zoon, vermoedelijk troonopvolger.

De nieuw benoemde Japanse gezant in Nederland, zal eerst een reis maken van 2 maanden door Ned. Indië.

Bij het bezoek van von Neurath aan Wenen is het tot ernstige botsingen gekomen tussen Nazi-aanhangers en anderen, waarbij verschillende personen werden gewond.

Volgens de Indische dagbladen duiden alle aanwijzingen erop dat het echtpaar Lindbergh over Nederlands Indie zal vliegen, doch zij zullen in geen geval de gewone Indië-route volgen.

UIT NEDERLAND.

H.M. de Koningin keerde Maandag naar Nederland terug.

Het prinselijk paar, dat oorspronkelijk van plan was naar de Riviera te gaan, blijven in het kasteel Mittersill in Tyrol.

In de Kamer verklaarde de Minister teneinde zo mogelijk de loting in haar geheel te doen vervallen zullen de mogelijkheden nagegaan worden om het benodigde contingent door middel van de medische keuring te doen aanwijzen.

Er werd in de bladen een oproep gepubliceerd om een Noors-Nederlands genootschap op te richten, dat ten doel zal hebben de culturele en economische belangen tussen beide landen te bevorderen.

De rechter-commissaris te Den Bosch heeft de Heer Beckers, die indertijd nauw betrokken is geweest bij de nasporingen van het Lutine goud na een voorlopig onderzoek weer in vrijheid gesteld.

Volgens de laatste berichten zal de conferentie van de Oslo-landen op de 3de Maart worden gehouden en zal deze worden geopend met een rede van de Hollandse Premier Minister Colijn.

In Suriname werd op een placer aan de boven Saramacca verschillende kilogrammen goud gevonden.

De uitvoering van het Deterdingplan zal nog 3 weken duren, dan is de 10 millioen verbruikt.

Nog steeds blijft de vraag naar lading voor Amerika groter dan door de normale dienst kan worden verwerkt.

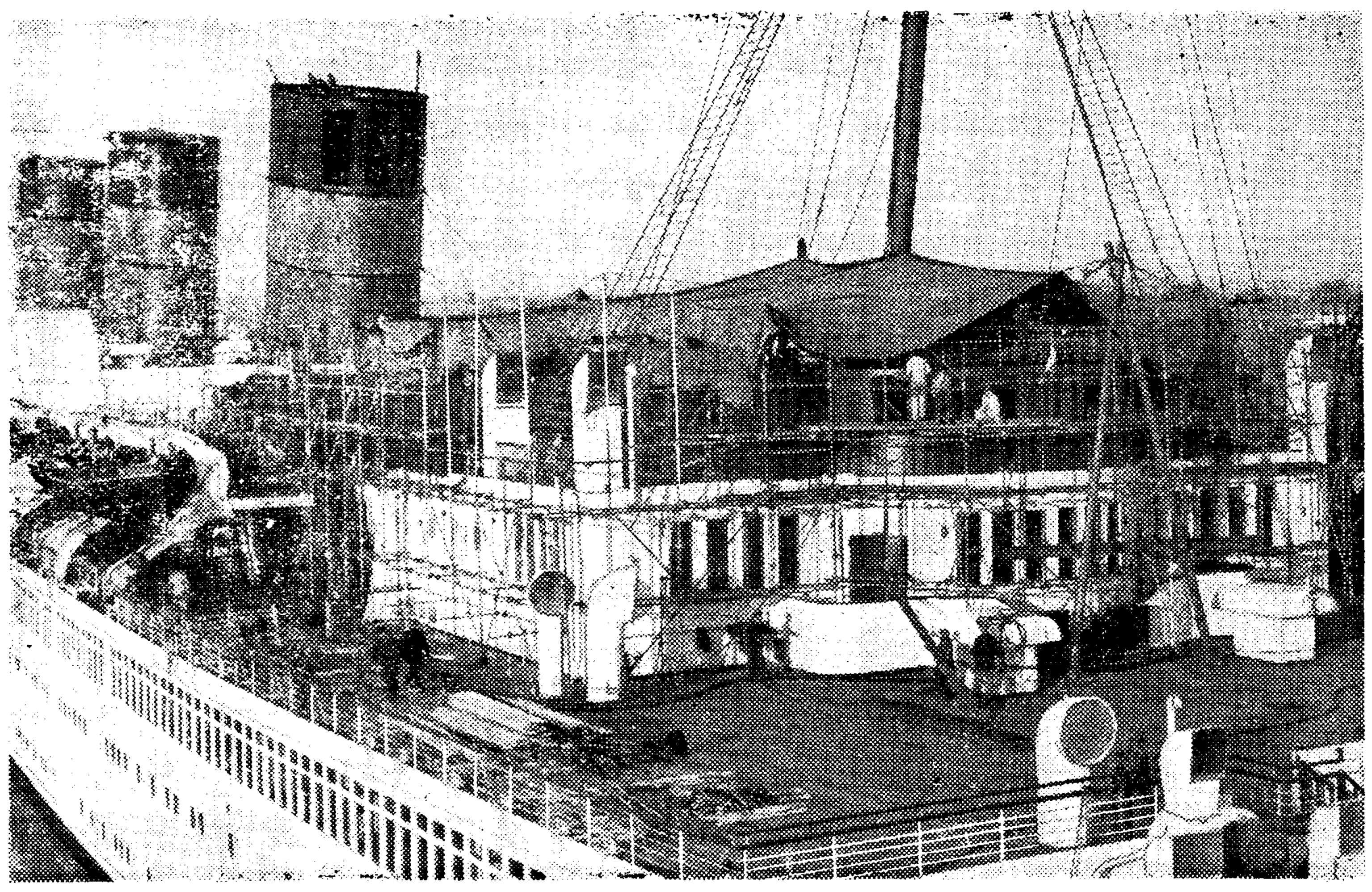
SPORT.

ADO — Ajax 0—1; Excelsior — DHC 6—2; Stormvogels — RCH 3—0; CVV — Blauwwit 1—3; Haarlem — VSV 3—1; DWS — Sparta 3—1; Hermes DVS — HBS 2—2; VUC — Feyenoord 0—6; KFC — ZFC 3—3; ZAC — NEC afgekeurd; Heracles — Enschede boys 5—1; Go Ahead — Wageningen 3—1; Enschede — Tubantia 3—3; AGOVV — PEC 3—0; NOAD — PSV 1—1; MVV —NAC 0—0; BVV — Juliana afgekeurd; Bleyerheide — Lango idem, GVAV — Leeuwarden idem, Veendam — Achilles idem, Friesland — Velocitas 3—7; Hoogezand — Sneek 4—2.

De volgende internationale voetbalwedstrijden werden Zondag j.l. gespeeld: België — Frankrijk 3—1; Tsjecho-Slowakije — Zwitserland 5—3.

De internationale dameshockeywedstrijd Duitsland — Nederland, die Maandag gespeeld werd, is door de Hollandse ploeg met 1—3 gewonnen.

In de zesdaagse wielerwedstrijd, die thans te Rotterdam verreden wordt, zijn het koppel Buysse en Billiet de leiders. Zij worden echter dicht gevolgd door Pellenaers en Schoen. De strijd heeft tot nu toe een zeer geanimeerd verloop en de koppels zijn juist tegen elkaar opgewassen. De publieke belangstelling overtreft die van alle vorige gelegenheden.

„QUEEN MARY" WORDT VERANDERD. De reusachtige oceaanstomer „Queen Mary" ligt nu in het droogdok te Southampton daar er verschillende veranderingen gedaan moeten worden in de structuur ten einde de vele schokken, die zij gehad heeft gedurende de verschillende reizen, tegen te gaan.

Aank. en vertr. der schepen in de maand Febr. 1937.

Datum	Vlag	Naam v/h. schip	Herkomst	Bestemming
24	Duitsch	Ingrid Horn	Cartagena	Cartagena
25	Zweedsch	Kungsholm	La Guaira	Colon
25	Ned.	El Libertador	Maracaibo	Aruba, M'bo
25	„	Colombia	P. Colombia	P. Cabello
25	Duitsch	Phrygia	P. Colombia	P. Cabello
25	„	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
26	Ned.	Medea	„	P. Cabello
27	Eng.	Britannic	La Guaira	Cartagena
27	Ned.	Barneveld	Amsterdam	Cristobal
28	„	El Libertador	Maracaibo	Maracaibo
28	„	Stuyvesant	La Guaira	P. Cabello
28	Amerik.	Tachira	P. Cabello	Aruba, M'bo
28	„	Lara	Maracaibo	La Guaira
28	Duitsch	New York	La Guaira	Cartagena

GEMENGD NIEUWS.

147 MAAL TUSSEN HEMEL EN AARDE.

Käthe Palus, Duitslands eerste parachutiste vertelt.

In het pas geopende, buitengewoon interessante luchtvaart museum te Berlijn, ziet men het model van een oude ballon, van wiens korf een jong meisje met lange vlechten aan het valscherm afspringt. Het is „Kätchen Paulus" de eens zo beroemde, eerste Duitse parachutiste, naar wier gepatenteerde uitvinding tegenwoordig nog de valschermen vervaardigd worden.

Thans is Kätchen Paulus een vrouw van 62 jaar, die met onmiskenbaar Frankfurter dialect van haar leven vertelt. Zij heeft echter nog pas een paar woorden gezegd, of men krijgt het gevoel, dat zij jong is, dat zij nu nog op de hoogte is van alles, wat haar vak betreft. Met veel genot spreekt zij over haar avonturen, over het opzien, dat zij baarde toen zij als eerste vrouw een sprong waagde:

„Ik ben in Frankfurt geboren, weet u en woonde met mijn moeder samen. In 1889 volgden wij een kuur in Wiesbaden.

Op zekere dag zagen wij een sprong met het valscherm van de eerste, toen zeer bekende parachutist Lattemann. En twee dagen later vertelde moeder mij, dat de ballonvaarder in een zaal van ons huis zijn ballon weer in orde bracht. Ik was toen 19 jaar en vroeg mijn moeder natuurlijk of hij een knappe man was.

Toen zij antwoordde: „Knap nu juist niet," was mijn geestdrift heel wat bekoeld.

In de volgende dagen maakte ik echter toch kennis met hem en hielp hem bij het in orde brengen van zijn ballon.

Enkele dagen later vroeg hij me, of ik niet eens met hem een tochtje wilde maken. Ik stond direct in vuur en vlam. Vooral prikkelde het mij, dat hij altijd en altijd beweerde, dat een vrouw toch nooit een sprong uit de ballon zou durven wagen. En toen besloot ik op zekere dag definitief, dat ik niet alleen met de ballon zou meegaan maar ook de sprong wagen zou...

Aanvankelijk bood zich daartoe echter geen gelegenheid. Lattemann had geen bestuurdes en moest de ballon altijd aan zich zelf overlaten tot hij van zelf weer naar de aarde terugkeerde. Ik bleef echter toen reeds bij hem als medewerkster.

Ik hield zijn ballons in orde en vervaardigde in de winter zelfs nieuwe. Het duurde niet lang of we verloofden ons en maakten de schoonste plannen voor een heerlijke toekomst samen.

Eindelijk was het dan zover — ik zou mee opstijgen. Het laatste moment verbood de Kur-directie in Wiesbaden de opstijging, wanneer ik meeging. Men wilde verantwoordelijkheid niet op zich nemen, omdat ik nog nooit in een ballon gezeten had en natuurlijk, nadat Lattemann er uit gesprongen was, alleen verder moest varen.

In 1983 pas was het in Crefeld mogelijk, mij mee te nemen. Wij hadden gezegd, dat het mijn 7e ballontocht was. Op het laatste nippertje wilde nog een der vroede vaderen van de stad mee... Ik voelde me toch wel enigszins onbehaaglijk en Lattemann aarzelde met de sprong tot de laatste minuut, en toen het voorgoed tot hem doordrong, dat hij mij nu werkelijk alleen moest achterlaten, zette hij zo'n ongelukkig gezicht als ik nog nooit van hem gezien had. Zijn sprong gelukte natuurlijk en mijn ballonreis ook. Toch ging het niet helemaal van een leien dakje.

Toen wij reeds dicht bij de aarde waren bemerkte ik, dat wij recht op de rails van de spoorlijn aanstuurden. Tot overmaat van ongeluk kwam er ook nog een D-trein aangerold en wij kwamen hoe langer hoe dichter bij de rails. Op het laatste nippertje zag de machinist ons en remde uit alle macht. Het gelukte mij ook, de ballon over de trein te brengen. Vlak er achter kwamen we op de groud. De ballonring, een zwarte ijzeren ring, viel op mijn hoofd. Ik kreeg een flinke buil, maar dat was dan ook alles...

De mensen drukten me bijna plat van enthousiasme. Nog erger was dit, toen ik de volgende dag mijn eerste sprong uit de ballon deed. In die jaren speelde de vrouw nog een heel andere rol in het publieke leven als tegenwoordig. Zij vochten om ons.

We kregen opdracht na opdracht. Wij verdienden enorm veel geld. Maar na een half jaar kwam toen het ongeluk.

Lattemann had een nieuw valscherm geconstrueerd. De ballon werd in de lucht ontgast, 't onderste gedeelte klapte samen en het geheel werkte als een parachute. Tweemaal reeds had hij er mee gedemonstreerd. De derde maal nam hij me mee. Ik sprong eerst, mijn parachute ontvouwde zich, zoals gewoonlijk. Toen zou hij volgen. Tien meter van mij vandaan stortte hij in de diepte en ik kon niet helpen. Werkeloos moest ik toezien, hoe hij naar beneden stortte, de uitvinding was niet proefhoudend gebleken.

Ik kreeg een geweldige zenuwschok. Wij hadden contracten afgesloten, de mensen drongen aan: wat moest ik doen?

Vier weken later moest ik — ofschoon ik van plan was nooit meer uit de ballon te springen — opnieuw opstijgen en naar beneden springen. Misschien heeft deze dwang me echter gered. Ik moest weer werken, wilde ik mij niet aan mijn smart overgeven. Van nu af trok ik moederziel alleen de wereld door. Het is gebeurd, dat ik Vrijdags in Amsterdam naar beneden sprong. Zaterdags in Wenen en Zondags in Neurenberg. Alle reizen maakte ik alleen, niemand zorgde voor mijn bagage, zelfs reparaties moest ik alleen verrichten.

In de loop des jaars heb ik 14 ballons in mijn bezit gehad. 147 maal heb ik de parachute-sprong gemaakt. Het is altijd goed gegaan. Ik ben wel eens in Wenen midden in de hoofdstraat op de grond terecht gekomen. Men bracht mij onder politietoezicht weg, omdat de mensen me niet met rust lieten.

Een keer is ook het omhulsel van de ballon gebarsten en ik moest van een hoogte van 70 M. naar beneden springen. Het was echt gevaarlijk, maar het liep echter goed af. In 1909 heb ik voor het laatst de sprong gedaan. Daarna leerde ik nog vliegen en hield me voortdurend bezig met de verbetering van het valscherm.

Van mij is ook de uitvinding van het zichzelf openend valscherm. Vroeger kon men de parachute niet samenklappen, er was dus altijd gevaar, dat de touwen in de war raken en de parachuten worden tegenwoordig naar mijn patent geconstrueerd.

Gedurende de oorlog moest ik de hele luchtdienst van parachuten voorzien.

Dag en nacht heb ik gewerkt. 40 vrouwen verwerken de valschermen, die ik knipte, 20.000 kg. zijde werden in één week gebruikt, en dat alles in de oorlog, toen het zo moeilijk was om aan materiaal te komen. Ik had echter de voldoening, dat tallozen door mijn uitvinding in leven bleven.

Men schonk mij het kruis van verdiensten.

Na herziening van het Verdrag van Versailles, toen wij weer een luchtvloot mochten hebben. Zou men mij ook weer nodig hebben. Er is geen vakman, die zo precies als ik de eisen van een veilig en goed bewerkte parachute kent.

Zo spreekt de 62-jarige — met meer optimisme als de z.g. „jeugd" van tegenwoordig...

WRAAK VAN ONBEKENDE FILOSOOF.

Een student, die na 152 jaar zijn werken las, tot erfgenaam benoemd.

De Italiaanse bladen maakten onlangs melding van een interessante vondst, welke door een student, een zekere Giuseppe Lacosta, in een zaal van de Vaticaanse bibliotheek gedaan werd.

Lacosta, die tot voorwerp van zijn doctorsdissertatie gekozen had „De Italiaanse filosofie in de achttiende eeuw", schonk in verband hiermede ook zijn aandacht aan de onder een dikke stoflaag bedekte werken van een al lang vergeten wijsgerige schrijver, Revisa genaamd.

Kortgeleden nu vond hij tussen de bladzijde van een boek van Revisa een klein briefje, waarop de volgende woorden stonden geschreven:

„De vinder van dit briefje wordt verzocht, zich naar het gerecht voor erfeniszaken te begeven en daar de acte 162 R 1 van 5 Februari 1784 te voorschijn te laten halen".

De student begaf zich natuurlijk met zijn vondst naar de rechtbank, waar men na dagen lang te hebben gezocht, de intussen 152 jaren oud geworden acte vond. Zij bestond hoofdzakelijk uit een gesloten enveloppe, waarop stond aangegeven, dat zij alleen tegen vertoning van een eigenhandig door Revisa geschreven papier zou mogen worden geopend.

Nadat de nodige formaliteiten waren vervuld, werd de enveloppe geopend en al spoedig bleek, dat zij het testament van Revisa bevattte.

Uit ergernis over het feit, dat reeds tijdens zijn leven niemand nota nam van zijn werken, had de filosoof zijn vermogen aan een lezer daarvan willen vermaken.

Of zijn plan gelukt is, zal inmiddels nog moeten blijken, want ook al had Revisa de beschikking over een aanzienlijk vermogen, het is zeer de vraag of na 152 jaar nog veel daarvan rechtmatig in het bezit van de tot erfgenaam benoemde student za kunnen worden gebracht.

WANDAAD VAN DAMIANO SIMONCELLI.

Die eens was de barbier van Paus Pius XI.

Een merkwaardige geschiedenis is thans ruchtbaar geworden over Damiano Simoncelli, de vroegere barbier van Z. H. Paus Pius XI.

In 1879, toen de tegenwoordige Opperherder der Kerk nog als Achille Ratti een eenvoudig student was te Rome, bezocht hij geregeld een kleine kapperszaak op de Piaza Minerva.

De eigenaar dier zaak was de thans door de Romeinen met afkeer besproken Damiano Simoncelli uit Perugia.

Toen deze man indertijd de student Achille Ratti bediende, wist hij deze door zijn prettige kout, zijn goed humeur en zijn aardige kijk op sommige vraagstukken van de dag voor zich in te nemen.

Damiano bediende de eenvoudige en gemoedelijke student een aantal jaren, totdat deze benoemd werd tot prefect van de Ambrosiaanse bibliotheek te Milaan.

De jaren verliepen, waarin Achille Ratti geleidelijk steeds hoger klom in rang in de hierarchie der Kerk.

Damiano verloor de nederige en bescheiden priester, die altijd zo aandachtig naar zijn gezellige barbierspraat had geluisterd, langzamerhand volkomen uit zijn herinnering.

Doch de latere Paus zelf, was de radtongige baard- en haarverzorger geenszins vergeten en, toen hij in 1922 tot opvolger van Paus Benedictus op de Stoel van Petrus werd gekozen, liet hij zijn vroegere barbier op het Vaticaan ontbieden.

Simoncelli werd de „vaste barbier" van de Paus en toog op gezette tijden naar het Vaticaan om als zodanig zijn plichten te vervullen.

Daarbij bleef Damiano zijn bescheiden barbierszaak aan de Piazza Minerva drijven en tussen de aan de Paus verleende barbiersdiensten in, vertelde hij aan de H. Vader, dat zijn oude zaak er vervallen uitzag, doch dat hij geen geld had om haar eens wat te moderniseren.

Vol medelijden, als Pius XI, in dergelijke gevallen was, ontbood hij de directeur van de technische dienst van het Vaticaan, Leone Castelli, bij zich en gaf hem opdracht, Damiano's barbierszaak te bezoeken en plannen voor te bereiden voor de algehele modernisering daarvan.

Aldus duurde het niet lang, of Damiano's eenvoudig kapperswinkeltje was veranderd in één van de modernste zaken van Rome.

Marmer uit Carara en spiegelglas uit Toscana werd aangevoerd om het aspect der verbouwing te verhogen. Speciale barbiersstoelen van moderne makelij zag men in de kappersalon opgesteld; fijne scheermessen en scharen in rekken en parfums, poeder en andere schoonheidsmiddelen in de toonkasten.

Maar toen de zaak aldus gemetamosfoseerd was, beging Damiano een onvergeeflijke ondankbaarheid jegens de Paus door de hele affaire tegen een hoge prijs te verkopen en stil in Perugia te gaan leven.

De Romeinen raken natuurlijk niet uitgepraat over dit lelijk gedrag van 's Pausen vroegere barbier.